

ความสัมพันธ์ระหว่างโรคติดต่อมาโดยแมลงและการเปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศประเทศไทย

(A study of the relationship between Dengue fever and
Malaria Morbidity and climate variability in Thailand)

นางสาวกรวิภา ปุณศรี

กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการป่วยด้วยโรค ไข้เลือดออก และ มาลาเรีย กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โดยปัจจัยด้านสภาพอากาศที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ อุณหภูมิสูงสุด เฉลี่ยและสูงสุด ความชื้นสัมพัทธ์ ความกดอากาศ ความเร็วลม และปริมาณฝน โดยศึกษาข้อมูลย้อนหลัง 20 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง พ.ศ.2553 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ Stepwise multivariable linear regression analysis โดยวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ในภาพรวมของประเทศและแบ่งตามฤดูกาล ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝนและฤดูหนาว และรายภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการศึกษาในภาพประเทศ พบความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิเฉลี่ยกับอัตราการป่วยด้วยโรค ไข้เลือดออก และโรคมาลาเรียอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} \leq 0.001$) โดยมีลักษณะความสัมพันธ์เป็นแบบตรงกันว่า ระดับอุณหภูมิที่พบว่ามียอดผู้ป่วย **มากที่สุด** อยู่ระหว่าง 25 – 30 องศาเซลเซียส และเมื่อวิเคราะห์จำแนกรายภูมิภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้) และรายฤดูกาล (ฤดูหนาว (พ.ย. – ก.พ.) ฤดูร้อน (มี.ค. – มิ.ย.) และฤดูฝน (ก.ค. – ต.ค.)) ในภาพรวม จะพบความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิเฉลี่ยกับการเจ็บป่วยด้วยโรค ไข้เลือดออกและมาลาเรียในทุกภาค โดยเฉพาะในฤดูฝน

โดยสรุป จะเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิมีความสัมพันธ์กับการเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกและ มาลาเรียในประเทศไทย โดยเฉพาะในฤดูฝน ซึ่งใช้เป็นข้อมูลหลักฐานเพื่อหามาตรการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพต่อการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศต่อไป อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้เป็นการศึกษาเบื้องต้น ควรศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพ เพิ่มเติมโดยเฉพาะในประชากรกลุ่มเสี่ยง เช่น เด็ก และผู้สูงอายุ เพื่อนำไปสู่การเตรียมความพร้อมด้านผลกระทบต่อสุขภาพ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและกำหนดนโยบายด้านสุขภาพของประเทศต่อไป